

TEISMO MEDICINOS
INSTITUTAS

**MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
TEISMO MEDICINOS INSTITUTO
2009 METŲ VEIKLA**

VILNIUS 2010

TURINYS

Įvadas
Struktūra ir valdymas
Žmogiškieji ištekliai
Mokslas ir plėtra
Kvalifikacijos kėlimas
Studijos
Leidyba
Projektai
Bendradarbiavimas
Ekspertinis darbas
Informacinės infrastruktūros ir informacinių technologijų plėtojimas
Kokybės vadybos sistema
Ūkinė veikla ir finansai
Plėtros pagrindinės kryptys

Priedai:

- 1 priedas. Mokslinės publikacijos
  - 2 priedas. Moksliniai pranešimai
  - 3 priedas. Kokybės vadybos sistemos dokumentai
-

ĮVADAS

Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas yra universiteto mokslo instituto statusą turinti biudžetinė valstybės mokslinių tyrimų įstaiga, įsteigta Lietuvos ir tarptautinio lygio teismo medicinos šakos moksliniams tyrimams vykdyti, užsiimanti praktine ekspertine veikla, teikiant jos profilį atitinkančias paslaugas pagal Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų ir gyventojų poreikius įstatymų numatyta tvarka bei rengianti mokslininkus ir aukštos kvalifikacijos specialistus. Teismo medicinos institutas (TMI), kaip valstybės mokslo įstaiga buvo įkurtas LR Vyriausybės 2001 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 369. „Dėl Teismo medicinos instituto įsteigimo tvarkos, LR Vyriausybės nutarimo Nr.20 dalinio pakeitimo“ reorganizavus Valstybinę Teismo medicinos tarnybą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo mėn. 28 nutarimu Nr. 381 buvo patvirtintos pagrindinės mokslinės veiklos kryptys:

- naujausių biotechnologijų taikymas, kuriant šiuolaikines medicininių - biologinių ekspertizių tyrimų metodikas;
- mirties priežasčių ir laiko nustatymas, taikant specifinius - kompleksinius tyrimus bei naujų metodikų paieška ir modeliavimas.

Įgyvendinant LR Vyriausybės patvirtintas pagrindines mokslinių tyrimų kryptis sėkmingai prisidedama prie LRV patvirtintų prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos 2007-2013 m. programos priemonių įgyvendinimo. Instituto pagrindiniai strateginiai tikslai - mokslas, mokymas ir ekspertinė veikla. Institute yra vykdomi moksliniai tyrimai, rengiamos ir diegiamos į ekspertinę praktiką naujausios biotechnologijos, metodai ir metodikos, rengiami teismo medicinos ekspertai (specialistai), vykdomas specialistų tęstinis tobulinimas bei suteikiama mokslinė bazė studentų studijoms ir mokslininkams doktorantūroje rengti. Institute plėtojama žmogiškųjų išteklių kokybė, diegiamos naujos technologijos, metodai ir metodikos pagal europinius standartus plėtojant mokslinių tyrimų ir ekspertinės veiklos infrastruktūrą, kas leidžia užtikrinti objektyvų, savalaikį, kokybišką teismo medicinos ekspertizių ir tyrimų atlikimą pagal LR teisėsaugos institucijų poreikius. Institute nuo 2004 metų pradėtas kokybės vadybos sistemos diegimas pagal tarptautinį standartą EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“ siekiant užtikrinti vieningą teismo ekspertizės statusą tiek nacionalinėje, tiek tarptautinėje teismo medicinos tyrimų ir ekspertizių sistemoje.

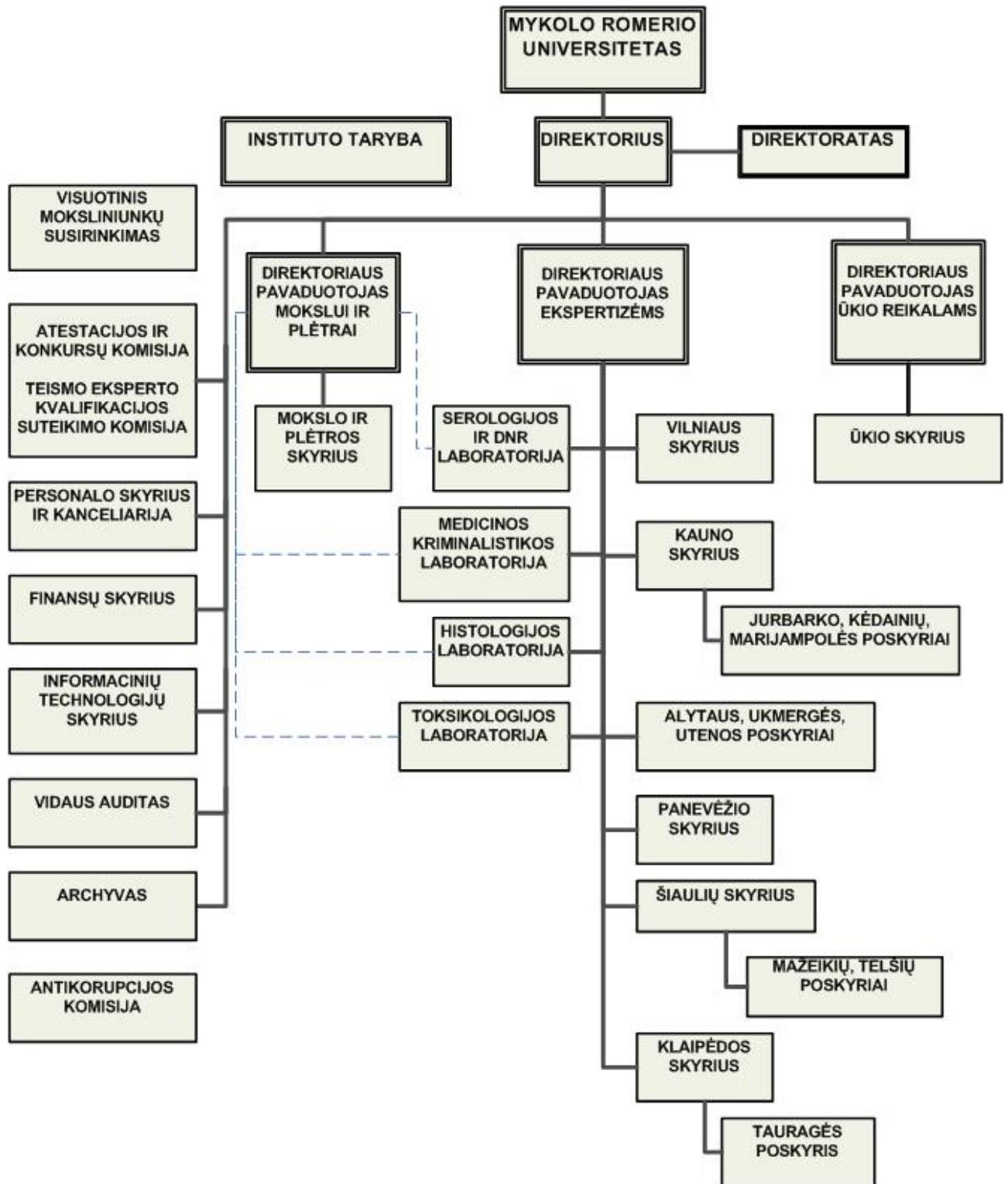
Instituto veiklos svarbą valstybės mastu apsprendžia jame atliekamų teismo medicinos tyrimų rezultatų svarba Lietuvos Respublikos teisėsaugos ir teisėtvarkos struktūroms. TMI atliekamų teismo medicinos tyrimų kokybė, savalaikiškumas tiesiogiai įtakoja Lietuvos teisėsaugos struktūrų darbo kokybę, operatyvumą, efektyvų ikiteisminiam tyrimui skirtų lėšų panaudojimą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1719 „Dėl Mykolo Romerio universiteto teismo medicinos instituto statuso bei pavadinimo pakeitimo ir pavedimo Teisingumo ministerijai atlikti steigėjo funkcijas“ pakeistas Teismo medicinos instituto statusas. Vietoje Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto įkurta Valstybinė teismo medicinos tarnyba prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1R-415 „Dėl Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo (Žin., 2009, Nr. 159-7257), patvirtinti Valstybinės teismo medicinos tarnybos nuostatai.

INSTITUTO STRUKTŪRA IR VALDYMAS

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Iki 2009 metų gruodžio 31 d. Institute dirbo 287 darbuotojai.

Teismo medicinos instituto personalo pasiskirstymas 2009 m.

Pareigos	Darbuotojų skaičius
1. Mokslo darbuotojų pareigybes užėmė	13
2. Teismo medicinos ekspertai, turintys aukštąjį (gydytojo) medicininį išsilavinimą	56
3. Teismo medicinos ekspertai, turintys aukštąjį ne medicinos išsilavinimą - chemikai, biologai	28
4. Teismo medicinos laborantai	53
5. Medicinos registраторiai, sanitarai	89
6. Kiti darbuotojai (administracija, ūkio skyrius ir kiti)	48
Iš viso:	287

2009 m. siekiant optimizuoti Teismo medicinos instituto darbą ir taupyti sumažintus darbo užmokesčio fondo asignavimus, Kauno, Panevėžio, Šiaulių skyriuose ir Alytaus poskyryje buvo atleisti budintys sanitarai, taip pat buvo optimizuotas Panevėžio skyriaus viduriniojo medicinos personalo skaičius. Per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo patvirtintų pareigybių (etatų) skaičius – nuo 425,5 iki 355 etatų.

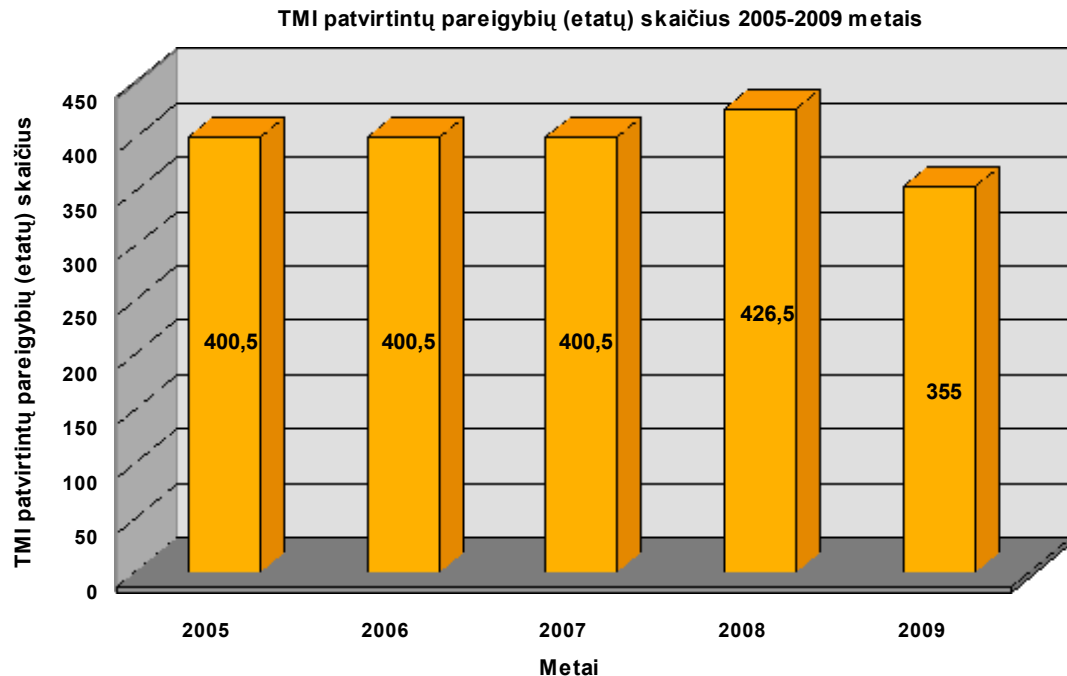
2009 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1719 „Dėl Mykolo Romerio universiteto teismo medicinos instituto statuso bei pavadinimo pakeitimo ir pavedimo Teisingumo ministerijai atlikti steigėjo funkcijas“ pakeitė Teismo medicinos instituto statusą. Vietoje Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto įkurta Valstybinė teismo medicinos tarnyba prie Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1R-415 „Dėl Valstybinės teismo medicinos tarnybos prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo (Žin., 2009, Nr. 159-7257), patvirtinti Valstybinės teismo medicinos tarnybos nuostatai.

Teismo medicinos instituto patvirtintų pareigybių (etatų) skaičius 2005 – 2009 m.

RYŠIŲ SU VISUOMENE PLĖTOJIMAS

Siekiant populiarinti Instituto veiklą bei didinti patrauklumą, skleidžiant gerą patirtį buvo vykdoma informacijos sklaida, palaikant ryšius su Lietuvos žiniasklaida, publikuoti straipsniai žurnaluose „Mokslas ir technika“, „Veidas“. Organizuoti pažintiniai vizitai ir susitikimai studentams iš Mykolo Romerio, Vilniaus Gedimino technikos, Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetų.

MOKSLAS IR PLĖTRA

2009 m. vykdant instituto misiją bei pagrindines veiklos kryptis buvo parengtas 2010-2012 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS, kurio tikslas vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus (fundamentiniai moksliniai tyrimai, taikomieji moksliniai tyrimai ir eksperimentinė veikla), užtikrinti tarptautinio lygio teismo medicinos mokslinių tyrimų bei naujausių biotechnologijų taikymą ekspertinėje praktikoje, numatytas bendras institucijos lėšų poreikis bei finansavimo šaltiniai.

Vieną iš trijų strateginio veiklos plano programų sudarė mokslo programa, tai NAUJAUSIŲ BIOTECHNOLOGIJŲ TAIKYMAS, KURIANT ŠIUOLAIKINES MEDICININIŲ-BIOLOGINIŲ EKSPERTIZIŲ TYRIMŲ METODIKAS IR MIRTIES PRIEŽASČIŲ IR LAIKO NUSTATYMAS, TAIKANT SPECIFINIUS-KOMPLEKSINIUS TYRIMUS BEI NAUJŲ METODIKŲ PAIEŠKA IR MODELIAVIMAS. Mokslo programos uždavinys - naujausių biotechnologijų, metodų bei metodikų paieška ir diegimas genetiniuose, toksikologiniuose, odontologiniuose tyrimuose bei bendrosios teismo medicinos srityse.

Programos vykdymui numatytos sekancios priemonės:

1 priemonė. Vykdyti mokslinius taikomuosius darbus teismo medicinos genetikos srityje. DNR išskyrimas iš įvairios biologinės medžiagos tyrimus, branduolinės ir mitochondrinės DNR tyrimai. Šios priemonės įgyvendinimui buvo įsisavinami nauji metodai, kaip vieno nukleotido polimorfizmo metodai degradavusios DNR tyrimams, siekiant bendradarbiauti su užsienio partneriais bendrose mokslinėse programose bei katastrofų aukų identifikavime, DNR duomenų banko kūrimo programoje.

2 priemonė. Įsisavinti kiekybinius narkotinių ir psichotropinių medžiagų nustatymo metodus ir naujas biologines terpes. Bendradarbiaujant su užsienio šalių partneriais buvo įsisavinamos naujos biologinės terpės: stiklakūnis, plaukai, seilės, nustatant narkotines - psichotropines medžiagas. Diegiami nauji kiekybiniai psichoaktyvių medžiagų tyrimo metodai, nustatant opiatų, amfetaminų, benzodiazepinų, kanabinoidų grupės psichoaktyvias medžiagas biologinėse terpėse bei įsisavinta etilenglikolio, jo derivatų, lakių tirpiklių nustatymo metodika.

3 priemonė. Vykdyti mokslinius taikomuosius darbus asmenų identifikavime antropologiniais bei odontologiniais tyrimo metodais. Remiantis Tarptautinės kriminalinės policijos (INTERPOLO) rekomendacijomis dėl dingusių asmenų, katastrofų aukų identifikavimo, adaptuoti Lietuvoje taikomus antropologinius ir odontologinius tyrimo metodus, paruošti siūlymus įstatyminei bazei Lietuvoje sukurti bei ruošti duomenų bazės kūrimui.

4 priemonė. Vykdyti mokslinius taikomuosius darbus mirties priežasčių ir laiko nustatymui. Šios priemonės įgyvendinimui buvo tobulinami bei įsisavinami nauji biocheminiai, imunohistocheminiai, biofizikiniai, toksikologiniai, genetiniai, neinvaziniai mirusiųjų tyrimo (virtopsija) metodai.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ TEMOS

2005 m. gegužės mėn. 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtas nutarimas Nr. 552 „Dėl Lietuvos teisės universiteto Teismo medicinos instituto pavadinimo pakeitimo ir Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto statuto bei pagrindinių mokslinės veiklos kryptių patvirtinimo“ buvo pakeistas Instituto pavadinimas ir patvirtintas Instituto statusas bei pagrindinės mokslinės veiklos kryptys (LRV nutarimas Nr. 552, 2005 gegužės 17 d.):

- Naujausių biotechnologijų taikymas, kuriant šiuolaikines medicininių-biologinių ekspertizių tyrimų metodikas;
- Mirties priežasčių ir laiko nustatymas, taikant specifinius ir kompleksinius tyrimus, naujų metodikų paieška.

VYKDOMI MOKSLINIAI TYRIMAI IR EKSPERIMENTINĖ PLĖTRA:

- asmens identifikavimas antropologiniais, odontologiniais, DNR analizės metodais;
- alkoholio, narkotinių – psichotropinių medžiagų biologinėse terpėse tyrimai;
- narkotinių medžiagų nustatymas biologinėje medžiagoje išsavinant naujas terpes (seilės, stiklakūnis, plaukai);
- nusikaltimų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui atvejais tyrimai;
- teismo medicininių tyrimų tobulinimas fizinio smurto prieš vaikus atvejais;
- teismo medicininių tyrimų tobulinimas fizinio smurto prieš moteris atvejais;
- mirties laiko nustatymas pagal metalų koncentraciją biologinėse terpėse;
- medicinos kriminalistikos metodų tobulinimas tiriant sužalojimus ir drabužių pažeidimus bei identifikuojant nusikaltimo įrankį;
- kaulų išgulėjimo žemėje, jos paviršiuje ir vandenyje laiko nustatymas;
- farmakogenetiniai tyrimai;
- neinvazinių metodų – virtopsijos – taikymas teismo medicinoje.

MOKSLINIS POTENCIALAS

- Institute dirba – 15 mokslo daktarų. Apginta 10 disertacijų.

RENGIAMOS DISERTACINĖS TEMOS

Teismo medicinos instituto Tarybos nutarimu patvirtintos disertacinės temos:

- Diagnostinė radiometrinio kraujo dujų, rūgščių-šarmų, hemoglobino frakcijų tyrimo vertė, diferencijuojant mirtį iki gaisro ar gaisro metu.
  - Etilo alkoholio ir kitų narkotinių-psichotropinių medžiagų paplitimas, testavimas ir kontrolė Lietuvos kariuomenės Šiaulių įgulos tarpe.
  - Sužalojimų, padarytų bukais ir aštriais įrankiais, požymių nustatymas, sprendžiant diagnostinius ir identifikacinius uždavinius.
-

-
- Atrankinių serologinių metodų valdymas teismo medicinos praktikoje.
  - DNR metodų, taikomų teismo medicinoje vertinimas.

MOKSLINĖS PUBLIKACIJOS

Publikuoti straipsniai ISI Web of Science, Lietuvos recenzuojamuose, mokslo populiarinimo leidiniuose, tarptautinių konferencijų pranešimų tezės – 12.

Mokslinės publikacijos pateiktos priede nr.1.

MOKSLINIAI PRANEŠIMAI

Skaityti moksliniai pranešimai tarptautinėse, respublikinėse konferencijose, mokslinių tyrimų programose, tarptautiniuose kongresuose – 16.

Mokslinės pranešimai pateikti priede nr.2.

MOKSLO RENGINIAI

2009 m. Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institute vyko keturi mokslo renginiai:

- **TMI 2008 m. mokslinės ir ekspertinės veiklos ataskaitinė konferencija** 2009-02-12
- **Tarptautinis seminaras „Pažangių technologijų taikymas teismo medicinoje“** 2009-02-13
- **Laboratorinių ir instrumentinių tyrimo metodų taikymas (plėtra) teismo medicinos ekspertiniame ir moksliniame darbe** 2009-04-09
- **Tarptautinė konferencija „Bioarcheologija ir teismo antropologija“** 2009-08-(23-26)

2009 m. rugpjūčio 23 - 26 d. Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institute vyko tarptautinė Baltijos šalių konferencija „Bioarcheologija ir teismo antropologija“. Konferencijoje nagrinėtos skeleto audinių biologijos ir taikomosios antropologijos problemos: teismo antropologija, identifikacija, skeleto audinių cheminė ir DNR analizė, paleodemografija ir paleopatologija, populiacijų tyrimai. Konferencijoje dalyvavo mokslininkai ir tyrėjai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Lenkijos ir Danijos. Konferenciją rėmė Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas bei Kultūros paveldo departamentas.

PASKAITOS TEISMO MEDICINOS INSTITUTE

- **Kopenhagos universiteto (Danija) profesoriaus Niels Morling paskaitos**

2009 m. lapkričio 23 d. Teismo medicinos instituto kvietimu Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institute Kopenhagos universiteto profesorius Niels Morling skaitė paskaitų ciklą serologijos - DNR temomis, skirtą teismo genetikams ir teismo

---

---

patologams, taip pat supažindino su Danijos teismo medicinos veikla, struktūra, finansavimu. Vizito metu prof. Niels Morling susipažino su Teismo medicinos instituto mokslinė, mokymo, ekspertine veikla, naujausia laboratorijų įranga bei buvo aptartos tolimesnės bendradarbiavimo galimybės.

- Danijos - Odensės universiteto profesoriaus Jorgen Lange Thomsen paskaitos

2009 m. lapkričio 30 d. - gruodžio 2 d. Odensės Pietų Danijos universiteto profesorius Jorgen Lange Thomsen Teismo medicinos instituto kvietimu skaitė teismo tanatologijos paskaitų ciklą teismo medicinos specialistams. Paskaitų metu buvo nagrinėtos aktualiais ekspertinėje praktikoje klausimais temos – galvos traumos, akcentuojant mirties mechanizmą, krūtinės ląstos traumos, mirtys dėl kaklo traumų, savęs žalojimas peiliu, staigios sportininkų mirtys, staigios mirtys dėl alkoholio, pasmaugimas, mirtys nuo medikamentų esant širdies veiklos sutrikimams bei aptartos naujausių mirties laiko ir priežasčių nustatymo tyrimo metodų taikymo galimybės teismo medicinoje. Paskaitose ir diskusijose dalyvavo teismo medicinos ekspertai iš visų Lietuvos skyrių – Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir poskyrių. Į prof. Jorgen Lange Thomsen paskaitas buvo atvykę svečiai – teismo patologai iš Latvijos Teismo medicinos tyrimų centro. Vizito metu prof. Jorgen Lange Thomsen susipažino su TMI atliekamais ekspertiniais, moksliniais tyrimais bei turima įranga ir pastebėjo instituto puikias galimybes siekiant tapti Rytų Europos mokslo ir mokymo centru naujausių technologijų diegimui teismo medicinoje. Be to, vizito metu buvo aptartos bendradarbiavimo ekspertinėje, tarptautinių mokslinių projektų ir specialistų kvalifikacijos kėlimo srityse galimybės.

PLANUOJAMI MOKSLO RENGINIAI 2010 M.

7 - asis Baltijos šalių Teismo medicinos asociacijos kongresas. 2010-11-(11-13)

SEMINARAI - KONFERENCIJOS:

- Teismo genetika: HID-Naujausios technologijos asmenų identifikavime.
- Staigios netikėtos mirtys.
- Apsinuodijimas alkoholiu ir alkoholio surogatais: klinikinis ir teismo medicininis vertinimas.
- Transporto traumos.

TARPTAUTINIŲ MOKSLO RENGINIŲ KALENDORIUS:

http://www.tmi.lt/tmi/lt/mokslas/mokslo_renginiai/

KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

TARPTAUTINĖS STAŽUOTĖS

2009 m. į tarptautines stažuotes buvo išvykę 13 asmenų:

- Miuncheno universiteto Teismo medicinos institutas (Vokietija) „Gyvų asmenų tanatologiniai, toksikologiniai, histologiniai tyrimai bei jų organizavimas“, 2 asmenys;
-

-
- Kopenhagos Technologijos universitetas (Danijos karalystė) „Epidemiologinių principų ir metodų taikymas apskaičiuojant ir vertinant mokslinių tyrimų duomenis“ (DRUID programa), 2 asmenys;
  - Helsinkio Nacionalinis visuomenės sveikatos institutas (Suomija), „Narkotinių – psichotropinių medžiagų nustatymas dujų chromatografijos - masių spektrometrijos su chemine jonizacija metodu“ (pagal DRUID programą), 2 asmenys;
  - Lisabona (Portugalija) „Vairuotojų patikros pakelėse, sužeistų ir žuvusių vairuotojų toksikologinių tyrimų rezultatų vertinimas, rizikos įvertinimo bei kaltumo nustatymo, tarptautinės duomenų bazės sukūrimas“ (DRUID programa), 1 asmuo ;
  - Rygoje (Latvija) – 16-asis Baltijos šalių – Vokietijos patologų simpoziumas, 1 asmuo;
  - Kiolnas (Vokietija) DRUID programa , naujų toksikologinių tyrimo metodų srityje, 3 asmenys;
  - Palermo universiteto Teismo medicinos institutas (Italija) - tarptautinis CORI projekto seminaras, 2 asmenys;

STAŽUOTĖS TEISMO MEDICINOS INSTITUTE

2009 m. TMI Vilniaus skyriuje teismo tanatologijos srityje stažavosi Palermo universiteto Teismo medicinos instituto ekspertė Stefanija Zerbo.

TEISMO MEDICINOS SPECIALISTŲ TOBULINIMASIS PAGAL TĘSTINIO TEISMO MEDICINOS SPECIALISTŲ TOBULINIMO PROGRAMĄ 2009 METAIS

- Gyvų asmenų tyrimai (15 asmenų), Medicinos kriminalistika (6 asmenys), Histologija (4 asmenys), Serologiniai ir DNR tyrimai (1 asmuo).

Iš viso 2009 metais tęstinio tobulinimosi cikluose dalyvavo **26** teismo medicinos ekspertai.

TMI tobulinimosi kursai pagal tęstinio teismo medicinos specialistų programą paskelbti TMI svetainėje www.tmi.lt

Plėtojant mokslininkų ir tyrėjų profesinę kompetenciją - prisijungta prie MRU bibliotekos prenumeruojamų visateksčių užsienio šalių mokslinių žurnalų, informacinių leidinių, žodynų, žinyų, enciklopedijų duomenų bazių.

STUDIJOS

STUDENTŲ PRAKTIKA

- Serologijos ir DNR laboratorijoje - parengti trys VU Gamtos fakulteto studentų bakalauro studijų diplominiai darbai temomis:
  - „Y chromosomos mikrosatelitinių židinių panaudojimas, tiriant Lietuvos populiacijos genetinę įvairovę“.
  - „Giminstės ryšių nustatymas teismo medicinoje“.
  - „Autosominių STR įvairovė populiacijoje“.
-

-
- Toksikologijos laboratorijoje - parengtas VU Chemijos fakulteto bakalauro studijų diplominis darbas tema „Dujų chromatografijos metodo panaudojimas teismo medicinoje“.
  - Atlikta Vilniaus kolegijos studentės gamybinė – technologinė praktika 240 val. trukmės.

PARENGTI NAUJI STUDIJŲ DALYKAI

- Jungtinei magistratūros programai MRU teisės krypties mokslus studijuojantiems parengtas naujas studijų dalykas - **TEISMO MEDICININIAI TYRIMAI**.
- MRU slaugos bei taikomosios reabilitacinės pedagoginės veiklos krypties mokslus studijuojantiems parengtas naujas studijų dalykas - **VAIKO ANATOMIJOS IR FIZIOLOGIJOS PAGRINDAI**.
- MRU psichologijos krypties mokslus studijuojantiems parengtas naujas studijų dalykas - **ŽMOGAUS GENETIKA**.

LEIDYBA

Išleista Tarptautinės Baltijos šalių konferencijos medžiaga - abstraktų knyga „**Bioarchaeology and Forensic Anthropology**“, 2009 m., Vilnius. ISBN: 987-609-8004-16-8.

PROJEKTAI

Per ataskaitinį laikotarpį parengta:

- MRU TMI Valstybės investicijų programa (VIP) 2010 – 2012 m.;
-
- MRU TMI Strateginės veiklos programa 2010 - 2012 m.;
-
- Pateikta iniciatyva Lietuvos mokslo tarybai įtraukti į projektą „Nacionalinis medicinos mokslo duomenų archyvas“ priemonę „Skaitmeninis patohistologinių vaizdų archyvas smurtinių mirčių atvejais“;
-
- Pateikta paraiška Lietuvos valstybiniam mokslo ir studijų fondui ir Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos tarptautinei „Bioarheologija ir teismo antropologija“ konferencijai remti;

TEIKTI PROJEKTAI ES PARAMAI GAUTI:

- **PROJEKTAS.** „MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISMO MEDICINOS INSTITUTO MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR TECHNOLOGINĖS PLĖTROS CENTRO NAUJAUSIŲ BIOTECHNOLOGIJŲ DIEGIMUI TEISMO MEDICINOJE, KAIP AUKŠČIAUSIO LYGIO REGIONINIO MOKSLO IR MOKYMO CENTRO PLĖTOJIMAS“ ES paramai gauti pagal VP2-1.1-ŠMM-02-V priemonę.
  - **PROJEKTAS.** „MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISMO MEDICINOS
-

INSTITUTO TEIKIAMŲ PASLAUGŲ PERKĖLIMAS Į INTERAKTYVIĄ ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ TERPĘ” ES paramai gauti pagal pagal VP2-3.1-IVPK-01-V priemonę.

- **PROJEKTAS.** „MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISMO MEDICINOS INSTITUTO ŠIAULIŲ SKYRIAUS PASTATO RENOVAVIMAS NACIONALINIŲ LYGIU“ pagal Lietuvos 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ VP3-3.4-ŪM-03-V priemonę „Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu“.
- **PROJEKTAS.** „MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISMO MEDICINOS INSTITUTO KAUNO SKYRIAUS PASTATO RENOVAVIMAS NACIONALINIŲ LYGIU“ pagal Lietuvos 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3 prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ VP3-3.4-ŪM-03-V priemonę „Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu“.

BENDRADARBIAVIMAS

Per ataskaitinį laikotarpį pasirašytos naujos bendradarbiavimo sutartys su:

- Biochemijos institutu – mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje.
- Lietuvos teismo ekspertizės centru – ES 6 BP DRUID projekto vykdymo užtikrinimui.
- Kauno medicinos universitetu – jungtinės veiklos bendradarbiavimo sutartis - medicinos mokslų nacionalinės kompleksinės programos bendradarbiavimo srityje.
- Lietuvos valstybiniu mokslo ir studijų fondu– paramos sutartis mokslo renginiui „Bioarheologija ir teismo antropologija“.
- Kultūros paveldo departamentu prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos – paramos sutartis mokslo renginiui „Bioarheologija ir teismo antropologija“.

Plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą ir technologijų plėtrą didelis indėlis siejamas su TMI mokslininkų, tyrėjų dalyvavimu **ES 6 BP DRUID (Vairavimas apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių-psichotropinių medžiagų ir medikamentų)** projekte. Projekto įgyvendinimo aptarimai ir mokymai vyko Danijoje, Vokietijoje, Portugalijoje, kuriuose dalyvavo projektą koordinuojančios institucijos BAST - Bundesanstalt für Straßenwesen – Federalinio kelių instituto (Kelnas, Vokietija), projekto partneriai iš kitų šalių. Susitikimų metu buvo aptariami projekto 2-ojo darbo paketo užduočių įgyvendinimo klausimai, teigiamai įvertinti TMI vykdomo projekto rezultatai.

Sutarčių pagrindu TMI bendradarbiauja su partneriais:

Užsienyje: Floridos universitetu (JAV), Palermo universiteto Teismo medicinos institutu (Italija), Ciuricho teismo medicinos institutu (Šveicarija), Helsinkio universitetu (Suomija), Latvijos, Estijos, Baltarusijos teismo medicinos tarnybomis, Miuncheno universiteto Teismo medicinos institutu (Vokietija), Miunsterio universitetu (Vokietija), Romos "La Sapienza" universitetu (Italija), Rusijos Federacijos teismo medicinos ekspertizės centru, Turku universitetu (Suomija), Vroclavo medicinos akademija (Lenkija), Krokuvos Jagiellonian universiteto Medicinos kolegija, Berno universiteto Teismo medicinos institutu, Tbilisio Nacionaliniu teismo ekspertizės biuru;

Lietuvoje: Biotechnologijos institutu, Kauno Medicinos universitetu, Lietuvos kariuomenės karo medicinos tarnyba, Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centru, Teismo ekspertizų centru, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Nacionaline veterinarijos laboratorija, Vilniaus universitetu.

Igyvendinant Instituto veiklos strategiją, bei užtikrinant plėtros tikslų vykdymą, per ataskaitinį laikotarpį buvo plėtojama mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbų bazė, informacinio aprūpinimo sistema ir įranga, įgalinanti kelti mokslinių tyrimų lygį ir konkurencingumą, užtikrinanti instituto mokslininkų ir tyrėjų dalyvavimą tarptautinėse mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programose bei dalyvavimą, įsisavinant Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas.

Šio strateginio tikslo efekto kriterijai: integracija į Europos mokslinių tyrimų ir teismo medicinos praktikos erdvę (dalyvavimas ES 7 BP projektuose); fundamentinių tyrimų rezultatų skelbimas Lietuvos ir tarptautiniuose ISI sąrašo moksliniuose leidiniuose; naujų tyrimo metodų ir metodikų įdiegimas į ekspertinę praktiką, plėtojant įvairiapusį tarptautinį bendradarbiavimą, dalyvavimą mokslinėse ir praktinėse programose.

EKSPERTINIS DARBAS

Pagrindinės TMI ekspertinės veiklos sritys tai:

- Mirusiųjų tyrimai;
- Gyvų asmenų tyrimai;
- Išvykos į įvykio vietas;
- Išvykos į teismus;
- Ekspertizės/tyrimai pagal bylos medžiagą;
- Laboratoriniai tyrimai;

BENDRIEJI EKSPERTINIO DARBO RODIKLIAI SKYRIŲ IR POSKYRIŲ DARBAS

Mirusiųjų tyrimai 2001-2009 m.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Viso	8731	9385	9467	9675	11327	11645	10876	9140	7693
Dinamika, %	9,6	+0,5	+0,9	+2,2	+14,6	+2,8	-6,7	-16	-15,9

Gyvų asmenų tyrimai 2001-2009 m.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Iš viso	27688	30333	26649	25559	28811	27375	26341	23164	19970
Dinamika, %	-2,7	+9	-12	-4	+11	-5	-3,8	-12,1	-13,8

Išvykos į įvykio vietas 2001-2009 m.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Iš viso	2421	2532	1988	1412	1234	967	729	615	506
Dinamika, %	+2	4	- 21	- 29	- 13	- 12	-24,7	-15,7	-17,8

Išvykos į teismus 2001-2009 m.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Iš viso	1118	928	1465	924	849	808	776	823	969
Dinamika, %	+9	-7	37	-37	-8	-5	-4	+5,8	+18

Ekspertizės/tyrimai pagal bylos medžiagą 2004-2008 m.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Pakartotinės	63	85	80	94	138	146	107	139	193
Deontologinės	62	68	63	49	60	62	40	88	77
Kitos	61	44	51	67	57	91	64	65	101
VISO	186	201	194	210	255	299	211	292	371

**Mirusiųjų teismo medicinos tyrimų ir visų mirčių LR santykis
(„forensic autopsy rate“)**

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Mirčių remiantis LR Statistikos departamentu	40399	41072	40990	41340	43799	44813	45624	43832	42000
Teismo medicinos tyrimų %	21,6	23	23	23	26	24	23,8	20,8	18,3

Pastaba: 2009 m. nurodytas spėjamas bendras mirusiųjų skaičius Statistikos departamento prie LRV duomenimis.

LABORATORIJŲ DARBAS 2009 M.

Histologijos laboratorija

Atvejų skaičius	Preparatų skaičius	Preparatų skaičiaus vidurkis atvejui
434	15466	35,25

Toksikologijos laboratorija

Toksikologijos laboratorija	Tyrimų skaičius
Lavonų vidaus organų	1082
Viso alkoholių	14255
Tame tarpe alkoholių mirusių	7007
Smalkių	268
Narkotinių ir toksinių medžiagų	2366
Skrandžio išplovų	52
Maisto produktų, cheminių medž.	2
Tyrimai kitoms laboratorijoms	69
Viso	18094

Medicinos kriminalistikos laboratorija

Tyrimo rūšis	Tyrimų skaičius
Sužalojimo būdo nustatymas, įrankio identifikacijos - <i>tyrimai</i>	145
Sužalojimo būdo nustatymas, įrankio identifikacijos - <i>ekspertizės</i>	1
Šautiniai sužalojimai - <i>tyrimai</i>	31
Šautiniai sužalojimai - <i>ekspertizės</i>	0
Kraujo pėdsakų mechanizmo nustatymas - <i>tyrimai</i>	3
Bendras MK tyrimų skaičius	180
Ištirta objektų	774
Atominės absorbcijos metodas	84
Bendras spektrinių tyrimų skaičius	84
Ištirta objektų	364
Biocheminių tyrimų	275

Ištirta objektų	561
Planktono tyrimų	41
Ištirta objektų	100
Identifikacinės <i>ekspertizės</i>	0
Identifikaciniai <i>tyrimai</i>	11
Lyties, amžiaus, ūgio nustatymas - <i>tyrimai</i>	83
Ištirta objektų (individų skaičius)	136
Amžiaus nustatymas pagal vaizdinę medžiagą	22
Ištirta objektų (CD, DVD, videojuostos)	258
Bendras osteologinių tyrimų skaičius	116

Serologijos ir DNR laboratorija

Tyrimo rūšis	Tyrimų skaičius
Ginčytinos tėvystės ir motinystės ekspertizės (civilinėse bylose)	302
Ginčytinos tėvystės ir motinystės tyrimai (fizinių asmenų prašymu)	144
DNR tyrimai (ekspertizės b.b ir specialisto išvados)	319
Serologinės ekspertizės b.b ir specialisto išvados)	71
Bendros DNR ir serologinės ekspertizės b.b. ir specialisto išvados	228
Mirusių asmenų kraujo grupės nustatymas ekspertų siuntimu	318
Spermos ir moters plokščiojo epitelio ląstelių paieška ekspertų siuntimu	198
Kiti tyrimai fizinių asmenų prašymu	13
Bendras tyrimų skaičius	1593

INFORMACINĖS INFRASTRUKTŪROS IR INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PLĖTOJIMAS

Vykdamas informacinės infrastruktūros ir informacinių technologijų plėtrą buvo atlikti sekantys darbai:

- **Aktyviai naudojama atvirojo kodo programinė įranga**

Per ataskaitinius metus praktiškai baigtas ilgą laiką trukęs nuoseklus perėjimas prie atviro kodo biuro programinės įrangos rinkinio OpenOffice. Tokiu būdu yra taupomos lėšos bei įtvirtinama, jog TMI veikloje, susijusioje su elektroninių dokumentų saugojimu įstaigos viduje, keičiantis elektroniniais dokumentais su kitomis institucijomis ir kitoje įstaigos vykdomoje veikloje, susijusioje su elektroninių dokumentų panaudojimu, vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatomis bei Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2006 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. T-17 „Dėl rekomendacijų dėl atvirųjų elektroninių dokumentų standartų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas gyventojams, valstybės institucijoms ir įstaigoms elektroninėmis priemonėmis keičiantis informacija patvirtinimo“ patvirtintų rekomendacijų 5 bei 12 punktais.

2009 m. pradėtas vykdyti pilotinis projektas diegiant SuSE Linux Enterprise Desktop (SLED) į darbuotojų darbo vietas. Taip sutaupoma lėšų, kurias kitu atveju reikėtų investuoti į techninį darbo vietos modernizavimą, nesant adekvačiam poreikiui.

Įgyvendinta vieningo heterogeninio kompiuterių tinklo vizija: skirtingose operacinėse sistemose veikiančios grupinio darbo įrankiai (GroupWise), kurie leidžia TMI darbuotojams optimizuoti tarpskyrinių darbo procesą.

Labai kruopščiai įvertiname ne vien programinės ir techninės įrangos teikiamą naudą, tačiau ir tos įrangos įsigijimo bei diegimo kaštus, siekdami atrasti ekonomiškiausią bei naudingiausią produktų derinį.

- **Sukurta vieninga TMI infrastruktūra**

Nuo 2009 m. sukurta vientisa ir saugi visus TMI padalinius jungianti infrastruktūra, kurioje atliekama TMI darbuotojų autentifikacija, kurioje centralizuotu būdu saugoma korespondencija, kita informacija. Tai leidžia glaudžiau koordinuoti kitų skyrių veiklą, o taip pat optimizuoti įstaigos darbuotojų darbo procesą.

Tokia infrastruktūra leidžia integruoti savo autentifikacijos mechanizmus su kitomis įstaigomis. Galime pasakyti, jog nuo 2009 m. pradžios nebeliko jokių ključių naudotis Mykolo Romerio universiteto užsakytomis elektroninėmis bibliotekomis. Mokslinius straipsnius, tyrimų rezultatus TMI mokslininkai ir

---

---

ekspertai gali peržiūrėti ne vien darbo vietoje, bet ir namuose.

- **Padidintas kompiuterizuotų darbo vietų skaičius**

Didėjant tiriamojo ir ekspertinio darbo apimtims buvo būtina didinti kompiuterizuotų darbo vietų skaičių. Optimizuotas ekspertų darbo procesas padidinus individualių darbo vietų skaičių. Atliktas esamų darbo vietų modernizavimas. Vis tik, kompiuterių amortizacijos ir trūkumo klausimas vis dar ypač aktualus ne tik pagrindiniuose bet ir periferiniuose TMI padaliniuose.

- **Informacinių technologijų skyriaus numatomas veiklos planas 2010 m.**

Galutinis siekis - sukurti vientisą ir saugią visus Teismo medicinos instituto padalinius jungiančią informacinę erdvę, kurioje galėtų cirkuliuoti ekspertizų duomenys, konsultacijos, kita tarnybinė informacija. Tikslas yra sudaryti sąlygas, kad centralizuotu saugiu būdu būtų galima saugoti įvairią informaciją, kuria darbo tikslais galėtų naudotis moksliniai darbuotojai, ekspertai bei kiti įstaigos darbuotojai.

Numatomi darbai 2010 m. Numatomus darbus galima suskirstyti į keturias grupes: informacinių sistemų kūrimas, informacinės saugos užtikrinimas, kompiuterių tinklo paslaugų vystymo bei plėtros darbai bei kitus darbus:

1. Informacinių sistemų kūrimas

- Teismo medicinos institute vis aštriau jaučiamas poreikis centralizuotai organizuoti ir koordinuoti laboratorijų darbą bei atliekamų tyrimų rezultatus. Šį poreikį galėtų patenkinti *LIMS*¹, kurios anksčiau nebuvo galima įdiegti todėl, kad tokios sistemos įdiegimas bei administravimas kėlė naujus techninius reikalavimus, kuriuos buvo būtina patenkinti norint tikėtis teigiamų rezultatų.
  - Įdiegti nuotolinio administravimo ir programinės bei techninės įrangos audito sistemą.
  - *VoIP*² diegimas ir platus taikymas. Šiuo metu, kai Teismo medicinos institutas užmezga vis daugiau ryšių su užsienio kolegomis, iškyla pigaus bendravimo ir vaizdo konferencijų organizavimo klausimas, kurį gali išspręsti tikslingai pritaikyta *VoIP* technologija. *VoIP* yra perspektyvu todėl, kad:
    - Paprastas integravimas su elektroniniu paštu, faksu ir buhalterine apskaita;
    - Detali apskaita;
    - *Pigesni* skambučiai, kas ypač aktualu taupant finansinius išteklius;
    - Pokalbių įrašymas ir perklausymas;
    - Galimybė pasirinkti pigiausią skambučio kelią;
    - Integravimas su mobiliais telefonais (Nokia E series);
    - Žymiai pigesni skambučiai į užsienį;
    - Galimybė pasirinkti pigiausios kainos skambutį (tarkim iš Omnitel skambinti į Omnitel, pigiau nei iš TEO į Omnitel);
    - Galimybė panaudoti esamus tarnybinių stočių resursus;
-

VoIP taip pat padėtų ir organizuojant studentų mokymą nuotoliniu būdu bei palengvintą komunikaciją tarp skyrių pasinaudojant vaizdo telefonija su konferencine įranga. Šias technologijas taip pat galima pritaikyti ir seminarų bei įvairių mokslinių renginių, konferencijų organizavimui.

2. Informacinės saugos užtikrinimas

Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais III ir IV kategorijos valstybės informacinėms sistemoms būtina diegti automatinių vartotojų asmeninių duomenų atsarginių kopijų darymo sprendimus, šiuo būdu užtikrinant papildomą duomenų saugumo lygį. Taip būtų automatizuojama ir centralizuojama skaitmeninių dokumentų kopijų darymo procedūra.

3. Kompiuterių tinklo plėtros darbai

Numatomi kompiuterių tinklo plėtros darbai iš dalies persikloja su informacinių sistemų kūrimu, nes yra tikslinga Teismo medicinos instituto padalinius, esančius didžiuosiuose šalies miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje), sujungti į vieningą VPN³. Šitai integruotų tų padalinių informacines sistemas į vieningą tinklą, o tai leistų efektyviai keistis duomenimis bei išnaudoti tinklo resursus, esančius Teismo medicinos instituto Vilniaus skyriuje.

¹ Laboratorijų informacijos valdymo sistema (Laboratory Information Management System).

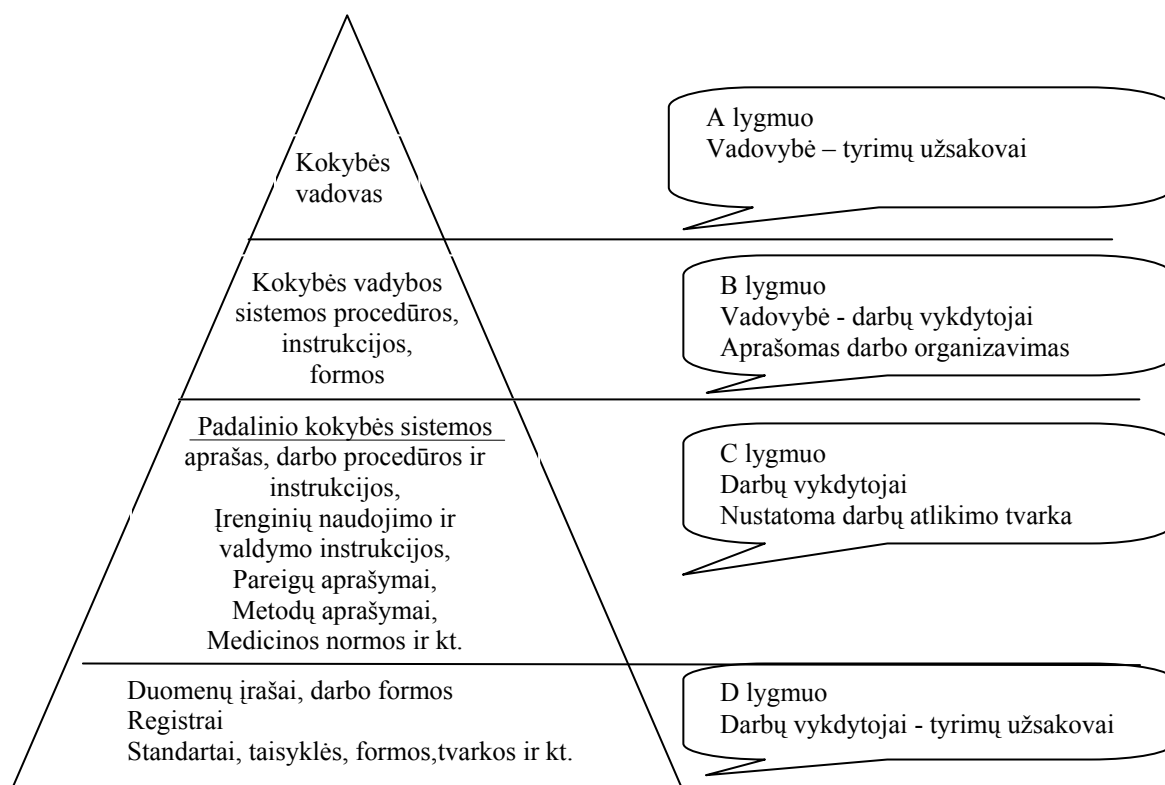
² Balso internetu protokolas (Voice over Internet Protocol).

³ Virtual Private Network (Virtualus privatus tinklas)
Teismo medicinos instituto Vilniaus skyriuje.

KOKYBĖS VADYBOS SISTEMA

2009 metais buvo užbaigti darbai, rengiant tarptautinius standartus LST EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimo, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“, LST EN ISO 9001:2000 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ bei ISO IEC 15189:2007 „Medicinos laboratorijos. Ypatingieji kokybės ir kompetencijos reikalavimai“ atitinkančius struktūrinius kokybės vadybos sistemos dokumentus. Šiuos struktūrinius dokumentus sudarė Kokybės vadovas, kokybės vadybos sistemos procedūros, instrukcijos ir formos; padalinių (laboratorių) kokybės sistemos aprašai, darbo procedūros, instrukcijos ir formos, duomenų įrašų dokumentai bei kiti dokumentai. Visi Teismo medicinos institute (TMI) naudojami kokybės vadybos sistemos dokumentai skirstomi į keturis lygius pagal 1 pav. pateiktą schemą.

1 pav. TMI kokybės vadybos sistemos dokumentų struktūrinė schema

„A“ lygmuo (Vadovybė – paslaugos užsakovas) – Instituto kokybės vadove pateikiama kokybės politika, aprašoma kokybės vadybos sistema pagal standartus LST EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimo, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“, ISO IEC 15189:2007 „Medicinos laboratorijos. Ypatingieji kokybės ir kompetencijos reikalavimai“, bei LST EN ISO 9001:2000 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“.

„B“ lygmuo (Vadovybė – darbų vykdytojai) – šio lygmens dokumentuose aprašomas darbo organizavimas (kokybės vadybos sistemos procedūros, instrukcijos, formos).

„C“ lygmuo (Darbų vykdytojai) – šio lygmens dokumentuose aprašoma padalinio kokybės sistema bei darbų atlikimo tvarka (Padalinio kokybės sistemos aprašas, Darbo procedūros ir instrukcijos, įrenginių naudojimo ir valdymo instrukcijos, pareigų aprašymai, medicinos normos ir kt.);

„D“ lygmuo (Darbų vykdytojai → tyrimų užsakovai) – dokumentuojami tyrimo ar veiksmo rezultatai (duomenų įrašai, darbo formos, registrai, protokolai, ataskaitos, pagrindiniai duomenys ir kt.). Tyrimo užsakovams pateikiami tyrimo rezultatai.

Kokybės vadybos sistemos visų lygmenų dokumentų valdymas vykdomas pagal kokybės vadybos sistemos procedūroje „KVSP 4.3 –KVS dokumentų valdymas: Instituto kokybės vadybos sistemos dokumentų ir Instituto padalinių darbo kokybės valdymo dokumentų parengimas, patvirtinimas, išleidimas, pakeitimas“ pateiktą aprašą. 3 priede pateikiamas TMI kokybės vadybos sistemos dokumentų sąrašas, o 1-oje lentelėje supaprastinta šių dokumentų valdymo schema.

1 lentelė. Kokybės vadybos sistemos dokumentų valdymo schema.

Veikla	ID	D	KVd	DPvE	PV
Kokybės vadovo ir KVSP, KVSI, KVSF ruošimas	O	I	V	S	I
Padalinių darbo procedūrų, instrukcijų, formų ruošimas	O	I	S	S	V
Paruoštų dokumentų patikrinimas	I	V	V	V	V
Paruoštų dokumentų tvirtinimas	V	S	O	S	S
Kokybės vadybos sistemos dokumentų išdavimas	S	S	V	S	S
Padalinių darbo procedūrų, instrukcijų, formų išdavimas	S	S	D	S	V
Padalinių kokybės sistemos dokumentų priežiūra, keitimas, anuliavimas	S	S	D	S	V
Kokybės sistemos dokumentų priežiūra, keitimas, anuliavimas	S	S	V	S	S
ID – Instituto direktorius D – Instituto direktoratas KVd – Kokybės vadybininkas DPvE – Direktorius pavaduotojas ekspertizėms	V – simbolis, nurodantis, kas vykdo veiksmą ir už jį atsako; O – simbolis, nurodantis, kas priima sprendimą, arba organizuoja veiklą; S - Simbolis, nurodantis, su kuo vykdytojas suderina veiksmą I – simbolis, nurodantis, ką informuoja vykdytojas; D - Simbolis, nurodantis, kas dalyvauja atliekant veiksmą.				

2009 metais realizuojant kokybės valdymą TMI taip pat didelis dėmesys buvo skiriamas kokybės vadybos sistemos diegimo atskiruose TMI padaliniuose tęsimui. Ypatingas dėmesys buvo koncentruojamas į padalinių kokybės sistemos dokumentų parengimą ir jų darbo organizavimą pagal standartuose išdėstytus reikalavimus. TMI laboratorijose buvo kryptingai rengiami dokumentai jų veiklos vertinimui pagal LR Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 5 d. įsakyme Nr. V-998 „Dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų laboratorijų veiklos vertinimo“ nustatytus reikalavimus. Tam, kad koordinuoti šią veiklą ir ją kryptingai valdyti periodiškai buvo rengiami asmenų, atsakingų padaliniuose už kokybės vadybos diegimą, susirinkimai. 2009 metais įvyko šeši susirinkimai. Be dokumentų parengimo laboratorijose buvo toliau vykdomi vidaus kokybės kontrolės užtikrinimo darbai. Tam buvo įsigytos reikiamos priemonės užtikrinti aplinkos sąlygų stebėjimą ir dokumentavimą visose patalpose, kuriose aplinkos sąlygos gali turėti įtakos tyrimų kokybei. Nuo rugsėjo mėn. aplinkos sąlygos šiose patalpose yra kontroliuojamos.

Pagrindinė problema ruošiant laboratorijas jų veiklos vertinimui yra darbo procedūrų (DP), aprašančių tyrimų atlikimą laboratorijose, parengimas ir įteisinimas. 2009 metais Histologijos ir Toksikologijos laboratorijos parengė ir įteisino po 14 darbo procedūrų, Serologijos ir DNR laboratorija – 12 DP, Medicinos kriminalistikos laboratorija – 29 DP. 2010 metais planuojama ir toliau tęsti DP parengimą ir įteisinimą, kad visi TMI vykdomi tyrimai būtų atliekami pagal įteisintas metodikas.

2009 metais buvo tęsiamas anksčiau išleistų kokybės vadybos sistemos dokumentų atnaujinimas. Atnaujinant šiuos dokumentus pagrindinis dėmesys skirtas veiklų procesiniam valdymui, kai detalčiai išskiriami veiklos etapai bei konkrečių veiklų atlikėjai. 4 priede pateikiama skundų registravimo ir nagrinėjimo TMI proceso valdymo schema.

2010 metais planuojama akredituoti įstaigą pagal vieną iš standartų: LST EN ISO/IEC 17025:2005 „Tyrimo, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“, LST EN ISO 9001:2000 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ arba ISO IEC 15189:2007 „Medicinos laboratorijos. Ypatingieji kokybės ir kompetencijos reikalavimai“. Taip planuojama pateikti Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie SAM dokumentus Centrinės būstinės laboratorijų vertinimui atlikti.

ŪKINĖ VEIKLA IR FINANSAI

2009 metais Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas vykdė tris LR Vyriausybės patvirtintas programas:

1. Teismo medicinos ekspertizių užtikrinimo;
2. Naujausių Biotechnologijų taikymo;
3. Specialiąją teismo medicinos ekspertizių užtikrinimo (formuojama iš pajamų už teikiamas paslaugas).

Per ataskaitinį laikotarpį buvo panaudoti visi skirti iš biudžeto asignavimai minėtų programų vykdymui.

2009 metų finansinių išteklių panaudojimas (kasinės išlaidos, tūkst. litų)

Išlaidų pavadinimas	Programa 1,1	Programa 1,3	Programa 1,81	Viso 2009 m.
1	2	3	4	5
IŠLAIDOS	13359,6	665,5	1217,2	15242,3
Darbo užmokestis ir soc.draudimas	11275,4	636,6	348,7	12260,7
Darbo užmokestis	8582,4	486,0	309,3	9377,7
Soc.draudimo įmokos	2693	150,6	39,4	2883,0
Prekių ir paslaugų naudojimas	1721,0	28,4	665,2	2414,6
Medikamentai	542,5	15,3	230,9	788,7
Šildymas	286,2		64,4	350,6
Elektros energija	205,6		49,6	255,2
Ryšių paslaugos	39,1		50,8	89,9
Transporto išlaikymas	56,2		9,1	65,3
Apranga ir patalynė	3,3		2,1	5,4
Spaudiniai	3,8		0,9	4,7
Kitos prekės	165,0		75,9	240,9
Komandiruotės	16,4	5,1	11,5	33,0
Vandentekis ir kanalizacija	17,1		4,1	21,2
Ilgalaikio turto remontas	62,8		0,8	63,6
Kvalifikacijos kėlimas	7,6		8,3	15,9
Apmokėjimas konsultantams	34,1			34,1
Veiklos nuoma	0,1			0,1
Kitos paslaugos	281,2	8,0	156,8	446,0
Socialinės išmokos	363,2		203,3	566,5
Darbdavių socialinė parama pinigais	363,2		203,3	566,5
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	2994,9		233,3	3228,2
Materialusis turtas	2994,9		227,7	3222,6
Negyvenamieji pastatai	1566,5			1566,5
Mašinos ir įrenginiai	1428,4		227,7	1656,1
Kitas ilgalaikis materialusis turtas				
Nematerialusis turtas			5,6	5,6
IŠ VISO:	16354,5	665,5	1450,5	18470,5

Pagal 2009 m. VIP numatytas investicijų projektų įgyvendinimo programas iš biudžeto buvo gauta 3 000 tūkst. litų. Panaudota projektų vykdymui:

- Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto naujo pastato Vilniuje Ateities g. įrengimas ir pritaikymas instituto veiklai - 1 550 tūkst.litų.

-Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto Klaipėdos skyriaus pastato Klaipėdoje, Liepojos g. 41, rekonstravimas - 1 450 tūkst.litų.

Metų pabaigoje iš sutaupyto asignavimų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms (394 tūkst.litų.) padengta:

- Kreditinis išsilavinimas už įsigytą ilgalaikį turtą – 178,4 tūkst.litų.
- Klaipėdos skyriaus pastato rekonstravimo darbai – 116,5 tūkst.litų.
- Atsiskaityta su tiekėjais už prekes ir paslaugas – 99,1 tūkst.litų.

2009 m. už teikiamas paslaugas gauta 1 265,1 tūkst. litų (planuota 1 400 tūkst. litų).

2009 metų biudžeto sąmatų įvykdymas ir 2010 metų planas (tūkst. litų)

Išlaidų pavadinimas	2009 m.įvykd.	2010 m.planas
IŠLAIDOS	15242,3	12769,0
Darbo užmokestis ir soc.draudimas	12260,7	10576,0
Darbo užmokestis	9377,7	8074,0
Soc.draudimo įmokos	2883,0	2502,0
Prekių ir paslaugų naudojimas	2414,6	2193,0
Socialinės išmokos	566,5	
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	3228,2	1000,0
Materialusis turtas	3222,6	
Negyvenamieji pastatai	1566,5	950,0
Mašinos ir įrenginiai	1656,1	50,0
Kitas ilgalaikis materialusis turtas		
Nematerialusis turtas	5,6	
IŠ VISO:	18470,5	13769,0

2009-01-15 buvo paskelbtos Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos įsakymas „Dėl valstybės projektų sąrašo patvirtinimo“, kuriame tarp valstybės finansuojamų projektų pagal 2007-2013m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 3-io prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ VP3-3.4-ŪM-03-V priemonę 'Viešosios paskirties pastatų renovavimas nacionaliniu lygiu“ buvo įtrauktas Šiaulių skyriaus pastatas V.Kudirkos g.99, Šiauliuose.

Šio įsakymo pagrindu 2009-05-22 VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai buvo pateikta paraiška projektui „Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto Šiaulių skyriaus pastato renovavimas nacionaliniu lygiu“ finansinei paramai iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų gauti.

Įgyvendinant projektą 2009m. buvo atliktas Šiaulių skyriaus pastato energinis auditas, paruoštas techninis projektas, atlikta projekto ekspertizė ir sudarytos projekto vykdymo bei techninės priežiūros sutartys.

2009m. buvo atlikta Klaipėdos skyriaus pastato Liepojos g. 41, Klaipėdoje rekonstrukcijos techninio projekto korektūra ir šie pagrindiniai statybos montavimo darbai: aplinkos sutvarkymas, bendrastatybiniai darbai (patalpų perplanavimas, lauko ir vidaus durų, langų keitimas, stogo, išorinių sienų bei grindų apšiltinimas, vidaus apdaila), šildymo, vėdinimo, oro kondicionavimo, vandentiekio, nuotekinės sistemų įrengimas, sumontuota apsauginė-priešgaisrinė signalizacijos, videokontrolės, praėjimo kontrolės bei telekomunikacinių tinklų sistemos, atlikti elektrotechniniai darbai ir įrengta stoginė tiriamų objektų priėmimui-išdavimui.

Pagal trišalę sutartį tarp Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto, Marijampolės apskrities viršininko administracijos ir UAB „Laibaris“ buvo atlikti Marijampolės poskyrio patalpų renovacijos darbai: suremontuotos autopsijos, medicininių atliekų, archyvo patalpos, eksperto, sanitarų, raštinės ir apžiūros kabinetai bei įrengta patalpų vėdinimo sistema.

Siekiant taupyti biudžeto lėšas 2009m. buvo:

1. Sumažintas elektros energijos vartojimas, optimizuojant bendro naudojimo ir laboratorinių patalpų apšvietimą;
  2. Programiškai valdant šilumos energijos tiekimą po darbo valandų, šventinėmis ir išieginėmis dienomis buvo sumažintos išlaidos už šiluminę energiją;
  3. Sumažintas tarnybinių automobilių kiekis ir jų ridos bei kuro limitai;
  4. Blokuoti skambučiai iš fiksuotojo telefono ryšio tinklo į visus judriojo ryšio paslaugų teikėjų tinklus;
  5. 30% sumažintos išlaidos už centrinės įstaigos pastato valymo ir fizinės apsaugos paslaugas.
-

2010m. numatoma tęsti:

1. Atliekant Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto Klaipėdos skyriaus pastato Liepojos g. 41, Klaipėdoje, rekonstrukciją, užbaigti statybos montavimo darbus ir biudžete numatytų lėšų ribose įsigyti būtiniausia medicininę įrangą bei baldus ir pripažinti statinį tinkamu naudoti.
2. Atlikti Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto Šiaulių skyriaus pastato V.Kudirkos g.99, Šiauliuose, rekonstrukcijos darbų viešąjį pirkimą, pateikti duomenis VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai ir inicijuoti Paramos teikimo sutarties pasirašymą projektui „Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto Šiaulių skyriaus pastato renovavimas nacionaliniu lygiu“ finansuojamą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, įgyvendinant Lietuvos 2007-2013m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją.

PLĖTROS PAGRINDINĖS KRYPTYS

Vykdamas Teismo medicinos instituto mokslinės ir ekspertinės veiklos plėtrą, numatoma toliau plėtoti teismo molekulinės patologijos, farmakogenetikos, imunohistochemijos tyrimo metodus, neinvazinį metodą – virtopsiją, užtikrinant tarptautinio lygio teismo medicinos srities fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų, praktinės ekspertinės veiklos plėtrą, tenkinant Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų ir gyventojų poreikius, užtikrinant žmogaus gyvenimo kokybę, bei aukščiausios kvalifikacijos mokslininkų, ekspertų ir tyrėjų rengimą, užtikrinti darbo sąlygas bei darbo metodus atitinkančius ES Teismo medicinos tarybos keliamiems reikalavimams (Europos Tarybos Ministrų komiteto rekomendacija Nr. R(99)3 „Teismo medicinos autopsijų taisyklių harmonizavimas“).

2010 METAIS NUMATOMA TĖSTI:

- naujausių biotechnologijų diegimą, kuriant šiuolaikines medicininių – biologinių ekspertizų tyrimo metodikas;
  - specifinių-kompleksinių tyrimų bei naujų metodikų paiešką, nustatant mirties priežastis bei laiką;
  - informacinių technologijų plėtojimą, LIMS, kompiuterinių sistemų diegimą ir palaikymą;
  - dalyvavimą teikiant paraiškas ES struktūrinių fondų finansavimui;
  - dalyvavimą tarptautinėse mokslo programose, tobulinant ir įdiegiant naujus DNR kiekybinius ir kokybinius vertinimo metodus praktikoje;
  - tarptautinį bendradarbiavimą aukų identifikavimo darbe, Lietuvos DNR banko kūrimo programoje;
  - mitochondrinės DNR sistemos diegimą ir duomenų bazės kaupimą;
  - DNR išskyrimo iš degradavusios biologinės medžiagos metodų tobulinimą;
  - Y STR populiacinius tyrimus, duomenų bazės kaupimą;
  - odontologinių tyrimo metodų įdiegimą;
  - toksinių medžiagų kiekybinius tyrimus;
  - įdiegti naujas metodikas toksikologijos laboratorijoje: kanapių produktų biologinėse terpėse nustatymas; etilenglikolio biologinėse terpėse nustatymas;
  - kokybės vadybos sistemos diegimą visuose padaliniuose, siekti laboratorijų akreditacijos;
  - plėtoti įvairiapusį TMI tarptautinį bendradarbiavimą, dalyvavimą mokslinėse ir praktinėse programose;
  - kelti profesinį – pedagoginį – metodinį lygį, skaitant paskaitas ir vedant darbus įvairiose institucijose; tobulinti tęstinį mokymą ir kvalifikacijos kėlimą;
  - parengti TMI mokslo leidinį;
  - kelti ekspertų profesinį lygį bei kvalifikaciją;
  - užtikrinti darbo metodus atitinkančius ES Teismo medicinos tarybos keliamiems reikalavimams (Europos Tarybos Ministrų komiteto rekomendacija Nr. R(99)3 „Teismo medicinos autopsijų taisyklių harmonizavimas“).
-

MOKSLINĖS PUBLIKACIJOS

Priedas Nr.1.

Autoriai	Publikacijos pavadinimas, leidimo metai, tomas, numeris	Publikacijos rūšis
[Jakubeniene M., Abi Chaker G., Becelis A., Malakiene D., Raudys R.]	Investigation of calcium sodium in postmortem material as biochemical markers defining the cause of death from hypothermia. // ELSEVIER. Legal Medicine, vol. 11, suppl. 1, 2009, p. S304-S306. ISSN 1944-6223	Mokslinis straipsnis ISI Web of Science
[Jakubeniene M., Irnius A., [Abi Chaker G., Paliulis J. M., Bechelis A.]	Post-mortem investigation of calcium content in liver, heart, and skeletal muscle in accidental hypothermia cases.// ELSEVIER. Forensic Science International, 2009, vol. 190, p. 97-90. ISSN: 0379-0738.	Mokslo straipsnis ISI Web of Science
[Šniepienė G.]	Mirtingumas, susijęs su narkotinių- psichotropinių medžiagų vartojimu 1993-2006 metais Klaipėdos apskrityje. Mortality, related to narcotic drugs and psychotropic substances consumption during 1993-2006 in Klaipėda county (Lithuania). // Medicinos teorija ir praktika, t. 15 (Nr. 2), 2009, p. 114-120. ISSN 1392-1312.	Mokslinis straipsnis Lietuvos recenzuojamame leidinyje
[Damijonaitienė R., R. Raudys]	Staigios mirtys teismo medicininių tyrimų duomenimis. Laboratorinė medicina, t. 11 Nr. 3(43), p. 149-154, 2009.	Mokslinis straipsnis Lietuvos recenzuojamame leidinyje
[Jankauskas R., Sitienė R.]	Weapon-induced traumas in Plinkaigalis iron age burial ground.// Baltic Bioarchaeology Meeting „Bioarchaeology and Forensic Anthropology“, 23-26 August, 2009, Vilnius. Program and abstracts, p. 17. ISBN: 987-609-8004-16-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerenzuojamame leidinyje
[Kisieliū G., Jakubėnienė M.]	Possibilities for inhumation time determination during skull vault analysis. // Baltic Bioarchaeology Meeting „Bioarchaeology and Forensic Anthropology“, 23-26 August, 2009, Vilnius. Program and abstracts, p. 19. ISBN: 987-609-8004-16-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerenzuojamame leidinyje
[Pauliukevičius A., Čaplinskienė M., Jankauskienė J., Bunokienė D., Kukienė J., Savanevskytė K.]	An approach on investigation of degraded genetic material. // Baltic Bioarchaeology Meeting „Bioarchaeology and Forensic Anthropology“, 23-26 August, 2009, Vilnius. Program and abstracts, p. 27. ISBN: 987-609-8004-16-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerenzuojamame leidinyje

Pilecka A., [Jankauskas R.], Jonkisz A., Lebioda A., [Jankauskienė J.], Dobosz T.	DNA identification of Radvilos (Radziwill) family remains by mtDNA and Y-chromosome analysis. // Baltic Bioarchaeology Meeting „Bioarchaeology and Forensic Anthropology“, 23-26 August, 2009, Vilnius. Program and abstracts, p. 30. ISBN: 987-609-8004-16-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerecenzuojamame leidinyje
[Sitienė R., Jankauskas R.]	Forensic medical investigation of skeletons from Tuskulėnai mass graves, Vilnius. // Baltic Bioarchaeology Meeting „Bioarchaeology and Forensic Anthropology“, 23-26 August, 2009, Vilnius. Program and abstracts, p. 34. ISBN: 987-609-8004-16-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerecenzuojamame leidinyje
[Jakubėnienė M., Kisielius G.]	A multi-elemental study of long bone diagenesis in Napoleon soldier's skeletal remains. // Baltic Bioarchaeology Meeting „Bioarchaeology and Forensic Anthropology“, 23-26 August, 2009, Vilnius. Program and abstracts, p. 16. ISBN: 987-609-8004-16-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerecenzuojamame leidinyje
[Rudalevičienė P., Pauliukevičius A.]	Links between childhood sexual abuse and adult violence: A case study. // Violence in Clinical Psychiatry – Proceedings of the 6th European Congress on Violence in Clinical Psychiatry, 21-24 October, 2009, Stockholm, p 114. ISBN-13: 978-90-5740-069-8.	Tarptautinės konferencijos pranešimo tezė nerecenzuojamame leidinyje
[Čaplinskienė M.]	Modernios technologijos Lietuvos teismo medicinoje. Mokslas ir technika, 2009/1 (595), p.28-29. ISSN 0134-3165, prieiga internete: www.mokslasirtechnika.lt	Mokslo populiarinimo darbai

MOKSLINIAI PRANEŠIMAI

Konferencija/seminaras	Data ir vieta	Tema, pranešimo pobūdis (pranešimai, tezės)	Autorius (-iai)
1	2	3	4
Respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Laboratorinių ir instrumentinių tyrimo metodų taikymas (plėtra) teismo medicinos ekspertiniame ir moksliniame darbe“	2009 m. balandžio 9 d. Vilnius	„Narkotinių, psichotropinių medžiagų nustatymas kraujyje“	R. Grambienė, V. Stankutė
Respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Laboratorinių ir instrumentinių tyrimo metodų taikymas (plėtra) teismo medicinos ekspertiniame ir moksliniame darbe“	2009 m. balandžio 9 d. Vilnius	„Elementinės sudėties nustatymas autopsinėje medžiagoje“	M. Jakubėnienė
Respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Laboratorinių ir instrumentinių tyrimo metodų taikymas (plėtra) teismo medicinos ekspertiniame ir moksliniame darbe“	2009 m. balandžio 9 d. Vilnius	Poliežuvinio kaulo ir gerklų kremzlių lūžiai“	R. Sitenė
Respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Laboratorinių ir instrumentinių tyrimo metodų taikymas (plėtra) teismo medicinos ekspertiniame ir moksliniame darbe“	2009 m. balandžio 9 d. Vilnius	„Kaukolės kaulų lūžimo mechanizmo nustatymo ypatumai“	dr. G. Kisielius
Respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „Laboratorinių ir instrumentinių tyrimo metodų taikymas (plėtra) teismo medicinos ekspertiniame ir moksliniame darbe“	2009 m. balandžio 9 d. Vilnius	„Narkotinių, psichotropinių medžiagų nustatymas šlapime“	N. Karlonas
Tarptautinė konferencija „Staigių mirčių vaikystės ir brandaus amžiaus laikotarpiais analizė: molekuliniai, morfologiniai ir epidemiologiniai aspektai Europos kontekste“	2009 m. kovo 24-27 d., Palermas (Italija)	„Teismo medicininiai staigių mirčių aspektai Lietuvoje 2006 -2008 m. laikotarpiu“.	A. Pauliukevičius

ES 6 BP DRUID projekto dalyvių seminaras	2009 m. gegužės 11-14 d., Lisabona (Portugalija)	„Lietuvoje vykdomo ES 6 BP DRUID projekto rezultatų analizė“	M. Čaplinskienė
21-asis Tarptautinės Teismo medicinos akademijos kongresas Lisabonoje (Portugalija)	2009 m. gegužės 27- birželio 1 d. Lisabona (Portugalija)	„Interdisciplinary approach in forensic and legal medicine education and research“ . Stendinis pranešimas.	A. Pauliukevičius M. Čaplinskienė
Baltijos šalių tarptautinė konferencija „Bioarheologija ir teismo antropologija“	2009 m. rugpjūčio 24-25 Vilnius	„Forensic medical investigation of skeletons from Tuskulėnai mass graves, Vilnius. Žodinis pranešimas.	R. Šitienė, R. Jankauskas
Baltijos šalių tarptautinė konferencija „Bioarheologija ir teismo antropologija“	2009 m. rugpjūčio 24-25 Vilnius	„A multi-elemental study of long bone diagenesis in Napoleon soldier's skeletal remains“.	M. Jakubėnienė, G. Kisielius
Baltijos šalių tarptautinė konferencija „Bioarheologija ir teismo antropologija“	2009 m. rugpjūčio 24-25 Vilnius	„Possibilities for inhumation time determination during skull vault analysis“	G. Kisielius, M. Jakubėnienė
Baltijos šalių tarptautinė konferencija „Bioarheologija ir teismo antropologija“	2009 m. rugpjūčio 24-25 Vilnius	„An approach to investigation of degraded genetic material“/ pasiekimai tiriant degradavusią genetinę medžiagą.	M. Čaplinskienė
VI tarptautinė konferencija „Adaptacijos norma ir patologija“	2009 m. spalio 7-10 d. Palanga	„Severe accidental hypothermia related death in Lithuania during 1999-2007- monitoring and risk prevention. Žodinis pranešimas	M. Jakubėnienė
Tarptautinis CORI projekto seminaras	2009 m. lapkričio 24-28 d. Palermas (Italija)	„The Disputing Questions on Sudden and Unexpected Death Investigations“	M. Čaplinskienė R. Raudys
Tarptautinis CORI projekto seminaras	2009 m. lapkričio 24-28 d. Palermas (Italija)	„An Advance Tools for Persons Identification from Degraded Genetic Material“	M. Čaplinskienė R. Raudys

TMI KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS DOKUMENTAI

1.1. KOKYBĖS VADOVAS

1.2. KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS PROCEDŪROS

- 1.2.1. KVSP 4.3 –KVS dokumentų valdymas: Instituto kokybės vadybos sistemos dokumentų ir Instituto padalinių darbo kokybės valdymo dokumentų parengimas, patvirtinimas, išleidimas, pakeitimas.
  - 1.2.2. KVSP 4.4.1 Užsakymų, pasiūlymų ir sutarčių analizė.
  - 1.2.3. KVSP 4.6 Perkamos paslaugos ir tekėjai.
  - 1.2.4. KVSP 4.7 Paslaugos klientams.
  - 1.2.5. KVSP 4.8.1 Skundų registravimas ir nagrinėjimas.
  - 1.2.6. KVSP 4.8.2 Prašymų registravimas ir nagrinėjimas.
  - 1.2.7. KVSP 4.8.2.1. Tyrimo užsakymo dokumentų, gautų Instituto centrinėje raštinėje, registravimo, paskirstymo ir užsakymų kontrolė.
  - 1.2.8. KVSP 4.8.3 Teikimų registravimas ir nagrinėjimas.
  - 1.2.9. KVSP 4.9.1 Neatitikčių valdymas.
  - 1.2.10. KVSP 4.10.1 Koregavimo veiksmai.
  - 1.2.11. KVSP 4.11.1 Prevenciniai veiksmai.
  - 1.2.12. KVSP 4.12.1. Darbo dokumentų identifikavimas, tvarkymas ir saugojimas Teismo medicinos institute.
  - 1.2.13. KVSP 4.12.1.1 Darbo dokumentų žymėjimas teismo medicinos institute.
  - 1.2.14. KVSP 4.12.1.2 Darbo dokumentų bylų formavimas ir parengimas tolimesniam saugojimui.
  - 1.2.15. KVSP 4.12.2.1 Dokumentų bylų apyrašų rengimas ir bylų apskaita.
  - 1.2.16. KVSP 4.13.1 Vidaus audito bendrosios nuostatos.
  - 1.2.17. KVSP 4.13.2 Vidaus audito atlikimo tvarka.
  - 1.2.18. KVSP 4.14.1 Vadovybinė analizė.
  - 1.2.19. KVSP 5.2.1 Personalo apmokymo ir kompetentingumo kontrolės proceso valdymas.
  - 1.2.20. KVSP 5.2.2 Personalo profesinės kvalifikacijos tobulinimo proceso valdymas.
  - 1.2.21. KVSP 5.2.4 Personalo pareigybių aprašymai.
  - 1.2.22. KVSP 5.2.5 Personalo bylų tvarkymas.
  - 1.2.23. KVSP 5.3.1 Patalpos ir aplinkos sąlygos.
  - 1.2.24. KVSP 5.3.2 Darbų saugą Teismo medicinos institute reglamentuojanti tvarka.
  - 1.2.25. KVSP 5.4.2 Tyrimo metodų parinkimas
  - 1.2.26. KVSP 5.4.4 Darbo procedūrų (instrukcijų) rengimas
  - 1.2.27. KVSP 5.4.5 Tyrimo metodų įteisinimas
  - 1.2.28. KVSP 5.4.6 Matavimų neapibrėžties įvertinimas
  - 1.2.29. KVSP 5.4.7 Duomenų kontrolė.
  - 1.2.30. KVSP 5.5.1 Teismo medicinos institute tyrimams naudojamos įrangos valdymas.
  - 1.2.31. KVSP 5.5.4 Įrenginių registravimas, identifikavimas, naudojimo eigos dokumentavimas.
  - 1.2.32. KVSP 5.6 Matavimų sietis
  - 1.2.33. KVSP 5.7 Pirminių ėminių paėmimo bei tiriamųjų mėginių atrinkimo laboratoriniams tyrimams tvarka.
-

1.2.34. KVSP 5.7.1 Pirminių ėminių paėmimas autorpsijos metu ir siuntimas laboratoriniams tyrimams.

1.2.35. KVSP 5.8.1. Objektų priėmimo, registravimo, kodavimo, tyrimo, saugojimo ir sunaikinimo arba grąžinimo užsakovui tvarka.

1.2.36. KVSP 5.8.2. Mirusių priėmimo, registravimo, išdavimo, vertybių bei tiriamųjų objektų apskaita ir apsauga

1.2.37. KVSP 5.8.3 Objektų priėmimo, registravimo, kodavimo, tyrimo, saugojimo ir grąžinimo užsakovui tvarka atliekant gyvų asmenų ir/ar dokumentų tyrimus ir ekspertizes.

1.2.38. KVSP 5.8.4 Objektų saugojimas Teismo medicinos institute.

1.2.39. KVSP 5.9 Laboratorinių tyrimų rezultatų kokybės kontrolė.

1.2.40. KVSP 5.10.2.1 Ekspertizės aktas.

1.2.41. KVSP 5.10.2.2 Specialisto išvada.

1.3. KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS INSTRUKCIJOS

1.3.1. KVSI 4.3.2 TMI kokybės vadybos sistemos ir padalinių darbo procedūrų rengimas

1.3.2. KVSI 5.8.2.1 Vertybių, dokumentų ir daiktų, pristatytų su mirusiuoju, aprašo sudarymas.

1.3.3. KVSI 5.10.2.1. Ekspertizės akto pasirašymo ir titulinio lapo pildymo tvarka.

1.3.4. KVSI 5.10.2.2 Specialisto išvados pasirašymo ir titulinio lapo pildymo tvarka.

1.4. KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS FORMOS

1.4.1. KVSF 4.3.2.1 Kokybės vadybos sistemos dokumentų rūšys.

1.4.2. KVSF 4.3.2.2 Kokybės vadybos sistemos dokumentų sąrašas.

1.4.3. KVSF 4.3.2.3 Kokybės vadybos sistemos dokumentų paskirstymo sąrašas.

1.4.4. KVSF 4.3.2.4 Susipažinimo su kokybės vadybos sistemos dokumentu patvirtinimas.

1.4.5. KVSF 4.3.2.5 Darbuotojų, grąžinusių negaliojantį kokybės vadybos sistemos dokumentą, sąrašas.

1.4.6. KVSF 4.3.2.6 Keitiniai kokybės vadybos sistemos dokumente.

1.4.7. KVSF 4.3.2.7 Kokybės vadybos sistemos dokumento/darbo dokumento kopijų valdytojų sąrašas.

1.4.8. KVSF 4.4.1.1. Tyrimų užsakymų trūkumų bei pasiūlymų dėl tyrimų atlikimo registras.

1.4.9. KVSF 4.4.1.2 Tyrimo užsakymo dokumentų trūkumų bei pasiūlymų dėl tyrimų atlikimo suvestiniai duomenys.

1.4.10. KVSF 4.6.1 Prekių ir paslaugų pirkimo paraiška.

1.4.11. KVSF 4.6.2 Padalinyje naudojamų gamyklinių būdu pagamintų reagentų registras R1.

1.4.12. KVSF 4.6.3 Ruošiamų tirpalų registras R2.

1.4.13. KVSF 4.6.4. Dejoniuoto vandens charakteristikų kontrolė.

1.4.14. KVSF 4.7.1 Prašymo tyrimui atlikti forma.

1.4.15. KVSF 4.8.1.1. Gautų skundų registras.

1.4.16. KVSF 4.8.1.2. Įrašas apie priimtą žodinį skundą.

1.4.17. KVSF 4.8.2.1. Gautų dokumentų registras.

1.4.18. KVSF 4.9.1 Neatitikties registravimo forma.

1.4.19. KVSF 4.9.2 Neatitiktį registras.

1.4.20. KVSF 4.10.1 Koregavimo veiksmų forma.

1.4.21. KVSF 4.11.1 Prevencinių veiksmų forma.

1.4.22. KVSF 4.12.1.1 Teismo medicinos instituto pavyzdinis dokumentacijos planas.

-
- 1.4.23. KVSF 4.13.1.1 Pavyzdinis TMI vidaus audito atlikimo tvarkaraštis.
  - 1.4.24. KVSF 4.13.1.2 Vidaus audito ataskaita.
  - 1.4.25. KVSF 5.2.1.1 Naujajai priimto darbuotojo/stažuotojo apmokymo programa.
  - 1.4.26. KVSF 5.2.1.2 Naujajai priimto darbuotojo/stažuotojo apmokymo duomenys.
  - 1.4.27. KVSF 5.2.1.3 Naujai priimto vidurinio personalo darbuotojo apmokymo programa.
  - 1.4.28. KVSF 5.2.1.4 Darbuotojo kokybės vadybos sistemos apmokymo duomenys.
  - 1.4.29. KVSF 5.2.1.5. Padalinio personalo pareigų pasiskirstymas.
  - 1.4.30. KVSF 5.2.2.1 TMI padalinio personalo kvalifikacijos kėlimo planas penkeriems metams.
  - 1.4.31. KVSF 5.2.2.2 TMI padalinio personalo kvalifikacijos kėlimo planas vieneriems metams.
  - 1.4.32. KVSF 5.2.2.3 Darbuotojo kvalifikacijos kėlimo duomenys (kalendoriniais metais).
  - 1.4.33. KVSF 5.2.2.4. Darbuotojo kvalifikacijos kėlimo duomenys.
  - 1.4.34. KVSF 5.2.5.1. Darbuotojo, nutraukiančio darbo su TMI sutartį, atsiskaitymo lapas.
  - 1.4.35. KVSF 5.3.1.1 Oro stebėjimo duomenys.
  - 1.4.36. KVSF 5.3.1.2 Žinios apie padalinio patalpas.
  - 1.4.37. KVSF 5.3.1.3 Užterštų patalpų generalinis valymas ir dezinfekcija.
  - 1.4.38. KVSF 5.3.1.4 Baktericidinių lempų darbo trukmės duomenys.
  - 1.4.39. KVSF 5.4.2.1 Padalinio veiklos sritys.
  - 1.4.40. KVSF 5.4.2.2 Žinios apie normatyvinius dokumentus.
  - 1.4.41. KVSF 5.4.2.3 Duomenys apie tyrimus atliekantį personalą.
  - 1.4.42. KVSF 5.5.1.1 Įrenginių veikimo tikrinimo tvarka.
  - 1.4.43. KVSF 5.5.4.1 Padalinyje naudojamų įrenginių sąrašas.
  - 1.4.44. KVSF 5.5.4.2 Įrenginio pasas.
  - 1.4.45. KVSF 5.7.1.1.1 Siuntimas Toksikologijos laboratorijai alkoholių ir anglies monoksido nustatymui.
  - 1.4.46. KVSF 5.7.1.1.2 Siuntimas Toksikologijos laboratorijai toksikologiniam tyrimui.
  - 1.4.47. KVSF 5.7.1.2 Siuntimas Histologijos laboratorijai.
  - 1.4.48. KVSF 5.7.1.3 Siuntimas Serologijos ir DNR laboratorijai.
  - 1.4.49. KVSF 5.7.1.4 Siuntimas Medicinos kriminalistikos laboratorijai.
  - 1.4.50. KVSF 5.8.1.1. Tyrimų (ekspertizių) užsakymo dokumentų registras.
  - 1.4.51. KVSF 5.8.1.2. Tyrimui gaunamų bei siunčiamų dokumentų ir objektų registras.
  - 1.4.52. KVSF 5.8.1.3. Akto dėl tyrimo nepriėmimo forma.
  - 1.4.53. KVSF 5.8.2.1 Vertybių, dokumentų ir daiktų, pristatytų su mirusiuoju, aprašas.
  - 1.4.54. KVSF 5.8.2.2 Mirusiojo identifikavimo apyrankė.
  - 1.4.55. KVSF 5.10.2.1.1 Ekspertizės akto titulinis lapas, kai ekspertizę baudžiamojoje byloje atliko asmuo, įtrauktas į LR teismo ekspertų sąrašą.
  - 1.4.56. KVSF 5.10.2.1.2 Ekspertizės akto titulinis lapas, kai ekspertizę baudžiamojoje byloje atliko asmuo, neįtrauktas į LR teismo ekspertų sąrašą.
  - 1.4.57. KVSF 5.10.2.1.3 Ekspertizės akto titulinis lapas, kai ekspertizė atliekama civilinėje byloje.
  - 1.4.58. KVSF 5.10.2.2.1 Specialisto išvados titulinis lapas.
-